

בהמשך לתשובתכם המצורפת, ולאחר שעינה בה מרשתי, יתבקש הממונה לשקול מחדש את תשובתו בהתאם למפורט להלן ולמסור, לפחות באופן חלקי את המידע המבוקש. זאת מהטעמים והנימוקים הבאים. כן יתבקש הממונה להסכים כי עד לתשובה סופית בבקשה, לא יחלו להימנות המועדים לצורך הגשת עתירה מנהלית. באשר לסיפא, נודה על תשובתכם בהקדם האפשרי לשם בחינת הצורך בהגשת עתירה, ככל שלא תינתן הסכמה.

בנוגע לטעיף 1 לתשובתכם, סבורה מרשתי כי פרסום הוראות פתיחה באש, שהן עניין מרכזי בהפעלת כוח שיטור ולחימה – אין הדברים נכללים במסגרת סעיף 2(4) לצו האמור הקובע כי אין גלגול "שיטות פעולה מבצעיות ותורת לחימה, אופי התרגילים והאימונים של יחידות צה"ל ועצם קיומם". למעשה, מדובר בהנחיות מנהליות בתאם לטעיף 6(א) לחוק חופש המידע הקובע כי "רשות ציבורית תעמיד לעיון הציבור את ההנחיות המינהליות הכתובות שעל פיהן היא פועלת ושיש להן נגיעה או חשיבות לציבור". אמנם, סעיף 6(ב) לחוק קובע כי הוראות סעיף 9 יחולו, בשינויים המחויבים, על העמדת הנחיות מינהליות לעיון הציבור לפי סעיף זה, אלא שלא כל המידע הנכלל בהוראות הפתיחה באש, דרוש חיסוי מטעמים המנויים בסעיף 9(א) (1) וממילא לבית המשפט הסמכות להעדיף שיקולים אחרים באיזון האינטרסים ולהורות על גילוי המידע או חלקו. חשיבות הגילוי של הוראות הפתיחה באש היא קריטית לבחינת התאמתם לביצוע בפועל ולגילוי חריגות מהן, לא רק על ידי צה"ל וגורמיו השונים, אלא גם על ידי רשויות אחרות, גופי חברה אזרחית והציבור הרחב.

עוד יזכר כי הוראות פתיחה באש פורסמו באופן יזום וגלוי על ידי הצבא עצמו לא פעם. סעיף 3 לצו קובע בין היתר כי "צו זה לא יחול על מידע שפורסם ברבים בידי הרשות הציבורית או מטעמה". נזכיר גם כי משטרת ישראל, מסרה בתשובה לבקשת חופש מידע מקבילה, את פקודות הפתיחה באש שלה, בהשחרות מסוימות (אשר בגין הוגשה גם בקשה לעיון מחדש).

באשר לאמור בטעיף 3 למכתבכם, דומה כי מדובר בדחייה כוללת ובלתי מנומקת לפי סעיף 8(1) לחוק בטענה להקצאת משאבים בלתי סבירה. בתשובה לשאלה מה הם המשאבים הנדרשים לצורך טיפול בבקשה, על הרשות לפרט את היקף השעות כמו גם לציין מי הוא הגורם שצריך להשקיע שעות אלו היות ולא דומה המשאבים שניתן להשקיע בזמנו של עובד בכיר ברשות לזה של עובד זוטור או לעובד שהוא היחיד המעניק שירות חיוני לציבור (ראו גם נהלי היחידה הממשלתית לחופש המידע "נוהל הקצאת משאבים בלתי סבירה", נוהל מס' 8 (20/4/2015), עמ' 2-1 לנוהל, וכן התייחסות לצורך להתייחס לטיב המשאבים כמו גם להיקפם ב"נוהל דרישות המענה בדחיית בקשת חופש מידע", נוהל מס' 3.1 (עדכון אחרון 23/6/2013). עוד יאמר כי על הרשות להבהיר מדוע היקף המשאבים שנדרש על מנת לטפל בבקשה הוא כזה ההופך להיות "בלתי סביר". לשם כך על הרשות לבחון האם הטיפול בבקשה יוביל לשיבוש קשה בעבודת הרשות על ידי שינוי סדרי העדיפויות של הרשות על חשבון עבודתה השוטפת. לא די בהסטה מסוימת של המשאבים, נדרש להציג פגיעה ממשית ביכולת לפעול באופן שוטף (ראו עמ' 2398/08 משרד המשפטים נ' אליצור סגל (19/6/2011)).

דחיית בקשה ללא צירוף הערכה האמפירית בדבר המשאבים הנדרשים לצורך מתן מענה לבקשה, אינה תקינה ויכולה להוביל לדחיית עמדת הרשות. במקרים בהם לא נמסרו נתונים מספיקים התומכים בטענה להקצאת משאבים בלתי סבירה ולא הוצגו בפני בתי המשפט בעבר נתונים התומכים בטענה זו, נטו בתי המשפט לדחות את בקשת הרשות להסתמך על סייג זה. לעניין זה ראו למשל, עת"מ (תל אביב-יפו) 17126-12-19 חדו"ש נ' משרד הבטחון וצה"ל (3/8/2020); עת"מ (חיפה) 11259-08-15 עמותת הצלחה נ' עיריית חיפה (10/11/2015); עת"מ (נצרת) 15254-02-15 עורכי דין לקידום מנהל תקין נ' המועצה המקומית עילבון (24/9/2015). מעת שלא בוצעה הערכה כלשהי לבחינת טענה זו ודגימה של הטיפול במידע כדי לנסות ולהעריך באופן מוצלח יותר את היקף המשאבים הדרוש, הרי שאין להסתפק בתשובה שנמסרה על ידכם והיא אינה יכולה לעמוד. עם זאת ולפנים משרת הדין, תהא מרשתי מוכנה לצמצם את בקשתה לשנים 2015 ו-2020 ביחס למידע המבוקש בעניינים אלו (פירוט האירועים והמקרים בהם נעשה שימוש ברובה רוגר, סוג הכדורים שבהם נעשה שימוש, מהות האירוע, מיקומו, פרטים אודות נפגעים באירוע ככל שהיו, סוג הפגיעות ותוצאתן, פירוט צעדי ענישה ו/או חקירה ו/או בדיקה בעקבות אירועים אלו והליכים משפטיים ככל שהתקיימו (לרבות העמדה לדין ו/או תביעות פיצויים)). דומה כי לפחות לגבי חלק מפרטי המידע, אמור להיות רישום מסודר בידי הצבא שלא באמצעות התיקים הפרטניים (צעדי ענישה וחקירה, העמדה לדין, תביעות פיצויים וכו') ותחקירים כלליים הנוגעים לשימוש ברובי רוגר).

יודגש כי בניגוד לאמור בטעיף 4 למכתבכם, לא כללה הפניה בבקשה למידע אודות מלאי תחמושת או כמות שימוש בתחמושת, אלא רק לגבי אירועים בהם נעשה שימוש בתחמושת ובנשק מסוג מסוים כאמור.

לישראל	ההגנה	צבא
צה"ל	דובר	חטיבת
המידע	חופש	תא
073-3862131		טל':
תשפ"ב	כסלו	י"א
2021	נובמבר	15

שלום רב,

הנדון: בקשתך לקבל מידע בנושא נשק קל ושימוש ברובים מסוג 'רוגר'

סימוכין: פנייתך מיום 25 בינואר 2021

שלנו מיום 23 במרץ 2021

שלך מיום 29 במרץ 2021

1. בקשת ההמשך מטעמך בנושא שבנדון, התקבלה במשרדנו והועברה לקבלת התייחסות הגורמים המקצועיים.
2. כפי שציינו במענה לבקשתך מיום 23 במרץ 2021, הוראות הפתיחה באש הן מסווגות ולכן בקשתך נדחית בהתאם להוראות סעיף 9(א)(1) לחוק חופש המידע, תשנ"ח – 1998 (להלן: "החוק"), וסעיף 2(4) לצו חופש המידע (נושאים שרשות ציבורית לא תמסור מידע לגביהם), תשנ"ט-1999 (להלן: "הצו"). נציין, כי הוראות הפתיחה באש של צה"ל אינן חשופות לציבור, וזאת מטעמים ביטחוניים/מבצעיים, ועל מנת שלא לפגוע בפעילות מבצעית של כוחות צה"ל. לצד האמור, נבהיר כי הנסיבות בהן ניתן לבצע ירי באמצעות "רוגר" אינן מקלות או שונות מהנסיבות בהן ניתן לבצע ירי תחמושת "חיה". כך, הוראות הפתיחה באש קובעות מצבים שונים בהם ניתן להפעיל כוח, קטלני ושאינו קטלני, לצורך התמודדות עם תרחישים מבצעיים שונים בגזרות השונות. צה"ל משתמש בירי חי רק כמענה לסכנת חיים, או כמענה לנסיבות פרטניות בהן נשקפת סכנה ממשית לחיילים או לאזרחים, כמוצא אחרון בלבד, ובכפוף לקיומן של דרישות מחמירות שונות.
3. אשר למידע שביקשת ביחס לאירועים בהם נעשה שימוש בירי "רוגר" – כפי שציינו במענה לבקשתך, אין בידי צה"ל פילוח בנוגע לסוג כלי הנשק בו נעשה שימוש בכל אירוע מבצעי. האירועים המבצעיים מתועדים בדו"ח מבצעי יומי, דו"ח מסווג המכיל עשרות דיווחים בכל יום. לפיכך, על אף צמצום התקופה לשלוש שנים, איתור המידע המבוקש מצריך בחינה פרטנית של עשרות אלפי אירועים מבצעיים שאירעו בכל אחת משלוש השנים המצוינת בבקשתך ויצירת פילוח כמבוקש על ידך, באופן אשר עולה כדי הקצאת משאבים בלתי סבירה. על כן, בקשתך נדחית, בהתאם להוראות סעיף 8(1) וסעיף 8(3) לחוק. יוער, שאין בידי צה"ל מסד נתונים כלשהו ובו פילוח של מקרים בהם נעשה שימוש בירי רוגר. הדרך היחידה להתחקות אחר המידע היא על ידי בחינה פרטנית כאמור, אשר עולה כדי הקצאת משאבים בלתי סבירה.
4. כמו כן, בפנייתך ביקשת לקבל גם את "הנתונים הכמותיים הנוגעים לשימוש בכל שנה ברובי רוגר ובתחמושת לרובי רוגר בכל שנה". כאמור לעיל, לא ניתן להפיק פילוח כמותי באשר לשימוש בירי "רוגר", אלא בהקצאה בלתי סבירה של משאבים. יתרה מכך, כפי שהשבנו לך, בהתאם לסעיפים 9(א)(1) ו-9(א)(2) לחוק וסעיף 2(6) לצו, לא ניתן להעביר מידע ביחס למלאי התחמושת ואמצעי הלחימה שבידי צה"ל וביחס לכמות התחמושת בה נעשה שימוש, כפי שהוכרע בעניין דומה, בעת"מ 50333-06-19-2020 פלד אלחנן ואח' נ' ראש המטה הכללי (2020).

בברכה,

ליפשיץ	מיקה	סא"ל
ומבצעים	אסטרטגיה	רע"ן
צה"ל		ב/דובר